

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Факультет іноземної філології
та соціальних комунікацій

IX

**ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ**

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

15-16 квітня 2021 року

Матеріали

СЕКЦІЯ 3.
**СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ
(РОСІЙСЬКОЇ), АНГЛІЙСЬКОЇ МОВ ЯК ІНОЗЕМНИХ**

Ольга Шум,

канд. філол. наук

доцент кафедри іноземної філології

Київського національного університету культури і мистецтв

**ДОПОМІЖНІ ЗАСОБИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ
В ОНЛАЙН ФОРМАТІ**

Актуальність теми дослідження полягає у тому, що із переходом на дистанційне онлайн навчання перед викладачами, зокрема іноземних мов, постала необхідність пошуку нових дієвих способів мотивації та утримання уваги студентів, а також ефективного оцінювання за нових обставин. При цьому по-іншому почали розглядати методики *гейміфікації* навчального процесу, які досі часто використовувались під час практичних занять у різній формі та з різною метою.

Метою нашої розвідки є розгляд проблем та сучасних способів їх подолання, з якими зустрічається викладач іноземних мов під час забезпечення дистанційного онлайн навчання на високому рівні.

Головне *завдання* нашого дослідження вбачаємо у пошуку способів і методів, а також допоміжних засобів та ресурсів для ефективної організації дистанційного онлайн навчання, зокрема викладання іноземних мов. Вивченню зазначеної проблематики, а саме особливостям дистанційного навчання, присвячували свої дослідження В. Юнчик [4], В. Кухаренко, В. Попов, Л. Требик, М. Левіщенко [1], О. Шум [3] та інші. Проблеми використання *гейміфікації* в освітньому процесі вивчають О. Ткаченко, Л. Жиділова, К. Ляшенко, К. Бугайчук, О. Коневщинська, Б. Качан, Т. Краснова, О. Макаревич [2], О. Шум [5].

У своєму дослідженні ми розглядаємо дві категорії Інтернет ресурсів, які можна використовувати для організації практичних онлайн занять з іноземних мов: 1) з метою проведення тестів та тематичних перевірок знань та 2) для опитувань та отримання зворотного зв'язку від студентів, а відтак подальшого вдосконалення методик дистанційної освіти. Об'єктом свого дослідження ми обрали ресурси для створення інтерактивних онлайн тестів та квізів – *Flippity*, *Kahoot*, *Triventy*, *Plickers*, *Simpoll*, *Quizizz*, та сайти для створення опитувань, наприклад, з метою отримання анонімного зворотного зв'язку тощо – *Google Forms*, *Opinion Stage*, *Oproso*, *Survey Monkey*, *Survey Nuts*.

Flippity – це онлайн сервіс, який дозволяє створювати вправи і завдання у формі гри, також на основі таблиць *Google*. Цей додаток є безкоштовним, що є однією із найвагоміших переваг та дозволяє створювати ігри та вікторини за різними зразками. З метою виконання зазначеного завдання достатньо поділитися зі студентами посиланням, що не потребує реєстрації. Усі завдання є інтерактивними, а також з метою зацікавлення студентів є можливість створення навчальних флеш-карток.

Kahoot – один із найвідоміших сьогодні сайтів, за допомогою якого, використовуючи різноманітні зразки і трафарети, можна створювати завдання, тести, опитування і вікторини, зокрема з метою перевірки лексичних або граматичних знань студентів. Навігація та функціональна панель ресурсу є досить простою та зручною у використанні. Студенти мають змогу долучитися до виконання завдання, перейшовши по посиланню.

Triventy – функціональний Інтернет ресурс, який дозволяє викладачу конструювати ігри та інтерактивні завдання. Виконувати завдання та тести можна як з комп'ютера чи ноутбука, так і з смартфона. Сервіс дає змогу одразу автоматично оцінювати результат студентів, а також нараховувати додаткові бали за швидкість виконання.

Plickers – цей сайт дозволяє розробляти завдання з метою отримання зворотного зв'язку – опитування, голосування, оцінки групових знань тощо. Завдання створюються безпосередньо на сайті, їх можна також за потреби

роздруковувати. Ресурс дозволяє перевіряти результати виконання завдань шляхом їх сканування через додаток, завантажений на смартфон.

Simpoll – це онлайн ресурс, який дає змогу викладачу швидко створювати різноманітні запитання, анкети, голосування, тестування з можливістю автоматичної перевірки. На сайті можна створювати тестові завдання різної складності. Має базові безкоштовні пропозиції та потребує реєстрації. Завдання з ресурсу поширюються за допомогою стандартного посилання або через спеціальний код.

Quizizz – це інструмент, який у першу чергу дає змогу якісно оцінювати знання студентів завдяки інтерактивним тестам та вікторинам. Якщо завдання розроблені для групи студентів, то кожен отримує змогу виконувати їх індивідуально. За допомогою цього сайту можна отримувати загальний результат групи, а також відслідковувати успіхи кожного окремого студента. Виконання завдань можливо обмежувати в часі.

З метою отримання швидкого зворотного зв'язку або опитування студентів найчастіше використовують:

Google Forms – сервіс, який дозволяє швидко створювати опитування і графіки, зберігати їх, а також комбінувати між собою раніше створені тести. На ресурсі є змога створювати запитання різних типів з різними варіантами відповідей.

Opinion Stage – інструмент, який дозволяє створювати, зокрема за зразками, різноманітні опитування, вікторини, форми. Дозволяє швидко отримати зворотний зв'язок від студентів та отримати результати оцінювання за окремими мовними компетенціями.

Oprossio – ще один популярний ресурс, який дає змогу створювати опитування або тести за 23 типами запитань. Можна поєднувати в одному тесті або опитувальній формі різні типи запитань. Легко інтегрується в інші онлайн платформи, ресурси, сайти. За потреби опитування можна завантажити окремим файлом (xls, pdf тощо).

Survey Monkey та *Survey Nuts* – два схожі сервіси для створення типових опитувань або тестів різного виду. Мають 51 шаблон для опитувань та близько 15 видів запитань, а також підтримують різні мови. Є можливість перемішування запитань. На сайтах можна вибрати функцію виконаних запитань та отримати автоматичні результати, а також зберегти документ у форматі pdf.

Отже сьогодні в мережі Інтернет викладач може знайти чимало сервісів у вільному доступі, які дають змогу урізноманітнити процес онлайн навчання та підвищити ефективність практичних занять з іноземних мов. На нашу думку, розглянуті вище інструменти мають приблизно схожий функціонал, тому їх можна використовувати за вибором викладача, враховуючи простоту інтегрування у відео заняття, з метою застосування елементів гейміфікації – проведення інтерактивних тестувань, завдань на перевірку лексичних або граматичних знань тощо. Однак, вважаємо, що кількість ігор має бути лімітованою, оскільки процес навчання має дисциплінувати студента. У перспективі, на нашу думку, доцільно продовжувати подальші розвідки щодо ресурсів, які дозволяють урізноманітнити форму подачі теоретичного та практичного матеріалу під час онлайн занять (дошки, презентації тощо).

Список використаних джерел:

1. Левіщенко М. Основи дистанційного вивчення іноземної мови. *Сучасні тенденції іношомовної професійної підготовки майбутніх фахівців немовних спеціальностей в полікультурному просторі* (5 червня 2020 року). За заг. ред. Ю.Волошина, Н.Гончаренко-Закревської, Н.Василишиної. К.: ФМВ, НАУ, 2020. С. 490-493.
2. Макаревич О. Гейміфікація як невід'ємний чинник підвищення ефективності елементів дистанційного навчання. *Молодий учений*. 2015. № 2(17). С. 275–278. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2015/2/357.pdf> (дата звернення: 12.03.2021).
3. Шум О. Особливості дистанційного вивчення іноземних мов конференції. *Сучасні тенденції іношомовної професійної підготовки майбутніх фахівців немовних спеціальностей в полікультурному просторі* (5 червня 2020 року). За заг. ред. Ю.Волошина, Н.Гончаренко-Закревської, Н.Василишиної. К.: ФМВ, НАУ, 2020. С. 522-525.
4. Юнчик В. Методичні особливості дистанційного навчання оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: Збірник наукових праць. *Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету*. Випуск 7(50), 2013. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CN

R=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Ozfm_2013_7_67 (дата звернення: 12.03.2021).

5. Shum O. Common features of distance learning of foreign languages. *Сучасне суспільство і наука: актуальні дослідження молодих науковців*: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції іноземними мовами (29 травня 2020 року). Харків: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2020. С. 109-111.

Галина Швець,

старший викладач кафедри соціогуманітарних дисциплін

Львівського національного університету імені Івана Франка

ВИКЛИКИ ДЛЯ ВИКЛАДАЧА ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ ОНЛАЙН

Навчання іноземних мов є одним з основних елементів системи професійної підготовки фахівців у ЗВО України. Система дистанційного навчання в Україні має багато переваг і недоліків. Проте екстремальна ситуація, пов'язана з пандемією CoVid-19, змусила викладачів і студентів опинитися в реальності, де викладати й навчатися доводиться виключно перед екраном комп'ютера чи смартфона. Ефективність такого навчання покаже свої результати вже незабаром, коли фахівці онлайн-навчання отримають дипломи й підуть працювати за фахом.

Про важливість та перспективність дистанційної освіти говорить В. Дацюк ; стаття Ю. Дишлевої присвячена проблемам дистанційного навчання англійської мови в немовному закладі вищої освіти, в дисертації Н. Муліної розглядаються питання методики розробки та використання дистанційного курсу англійської мови у вищому технічному закладі освіти.

Мета статті – розглянути виклики, які постають перед викладачем у процесі дистанційного навчання іноземних мов у немовному ЗВО.

Сучасні інформаційно-комунікаційні технології мають такі особливості [1, с. 20–21]:

- дають доступ до різних джерел інформації та навчальних ресурсів, включаючи книги, підручники, монографії тощо;